

ÄNDRINGSFÖRSLAG 001-120

från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

Betänkande**Grace O'Sullivan****A9-0203/2021**

Allmänt miljöhandlingsprogram för unionen till 2030

Förslag till beslut (COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD))

Ändringsförslag 1**Förslag till beslut****Skäl 3***Kommissionens förslag*

(3) I kommissionens utvärdering av det sjunde miljöhandlingsprogrammet²⁴ konstaterades att dess vision och prioriterade mål för 2050 fortfarande är giltiga, att programmet har bidragit till mer förutsägbara, snabbare och bättre samordnade åtgärder inom miljöpolitiken, och att dess struktur och stödjande ramverk har bidragit till att skapa synergieffekter och därmed gjort miljöpolitiken mer ändamålsenlig och effektiv. Dessutom konstaterades i utvärderingen att det sjunde miljöhandlingsprogrammet förutsåg FN:s Agenda 2030 genom att betona att ekonomisk tillväxt och socialt välbefinnande är beroende av en sund bas av naturresurser, och att det underlättade uppnåendet av målen för hållbar utveckling. Det gjorde det också möjligt för unionen att tala med en röst på den globala arenan i klimat- och miljöfrågor. I sin utvärdering av det sjunde

Ändringsförslag

(3) I kommissionens utvärdering av det sjunde miljöhandlingsprogrammet²⁴ konstaterades att dess vision och prioriterade mål för 2050 fortfarande är giltiga, att programmet har bidragit till mer förutsägbara, snabbare och bättre samordnade åtgärder inom miljöpolitiken, och att dess struktur och stödjande ramverk har bidragit till att skapa synergieffekter och därmed gjort miljöpolitiken mer ändamålsenlig och effektiv. Dessutom konstaterades i utvärderingen att det sjunde miljöhandlingsprogrammet förutsåg FN:s Agenda 2030 genom att betona att ekonomisk tillväxt och socialt välbefinnande är beroende av en sund bas av naturresurser, och att det underlättade uppnåendet av målen för hållbar utveckling. Det gjorde det också möjligt för unionen att tala med en röst på den globala arenan i klimat- och miljöfrågor. I sin utvärdering av det sjunde

miljöhandlingsprogrammet drog kommissionen också slutsatsen att framstegen i fråga om naturskydd, hälsa och *politisk integration* inte var tillräckliga.

miljöhandlingsprogrammet drog kommissionen också slutsatsen att framstegen i fråga om naturskydd, hälsa och *integrering av miljöfrågor i andra politikområden* inte var tillräckliga. *Man konstaterade även det kunde ha tagits större hänsyn till sociala frågor i det sjunde miljöhandlingsprogrammet, genom att bygga vidare på de befintliga kopplingarna mellan miljö- och socialpolitik, när det gäller till exempel inverkan på sårbara grupper, arbetstillfällen, social inkludering och ojämlikhet. Kommissionen konstaterade dessutom i sin utvärdering att miljöskyddsutgifterna i Europa förblivit låga under många år (omkring 2 % av BNP), trots alltmer ambitiösa miljömål inom många politikområden, och att unionens ekonomi årligen belastas med cirka 55 miljarder EUR i hälsokostnader och direkta miljökostnader för att man inte genomfört dess miljölagstiftning. I utvärderingen konstaterades att genomförandet av det sjunde miljöhandlingsprogrammet kunde ha förstärkts med en mer framträdande övervakningsmekanism.*

²⁴ COM(2019) 233 final.

²⁴ COM(2019) 233 final.

Ändringsförslag 2

Förslag till beslut

Skäl 4

Kommissionens förslag

(4) Enligt Europeiska miljöbyråns rapport *The European Environment – State and Outlook 2020, Knowledge for transition to a sustainable Europe* (Europas miljö – tillstånd och utblick 2020: Kunskap för omställningen till ett hållbart Europa) (SOER 2020) *utgör 2020* ett unikt tillfälle för unionen att visa ledarskap i fråga om hållbarhet *och hantera* de

Ändringsförslag

(4) Enligt Europeiska miljöbyråns rapport *The European Environment – State and Outlook 2020, Knowledge for transition to a sustainable Europe* (Europas miljö – tillstånd och utblick 2020: Kunskap för omställningen till ett hållbart Europa) (SOER 2020) *finns det* ett unikt tillfälle för unionen att *under det kommande årtiondet* visa *globalt*

brådskande hållbarhetsutmaningar som **kräver systemlösningar**. Såsom anges i SOER 2020 **saknar de förändringar i det globala klimatet och ekosystemen som observerats sedan 1950-talet motstycke under tidigare årtionden och årtusenden. Världens befolkning har tredubblats sedan 1950, medan befolkningen i städerna har fyrdubblats. Med den nuvarande tillväxtmodellen förväntas miljöbelastningen öka ytterligare och orsaka direkta och indirekta skadliga effekter på människors hälsa och välbefinnande. Detta gäller särskilt de sektorer som har störst miljöpåverkan – livsmedel, rörlighet, energi samt infrastruktur och byggnader.**

ledarskap i fråga om hållbarhet **genom att ge sig i kast med** de brådskande hållbarhetsutmaningar som **saknar motstycke och endast kan åtgärdas genom säkerställande av en systemförändring. En systemförändring inbegriper en grundläggande, omvälvande och övergripande form av förändring som medför stora omställningar och en ny inriktning för systemens mål, incitament, teknik, social praxis och sociala normer samt för kunskapssystemen och styrningsmodeller.** Såsom anges i SOER 2020 är en av de viktigaste faktorerna bakom de fortgående utmaningar som Europa står inför i miljö- och hållbarhetskänseende att dessa utmaningar **oupplösligt sammanhänger med näringsverksamheter och livsstilar, framför allt de samhällssystem som förser europeerna med sådana nödvändigheter som varor, energi och rörlighet. Om politisk samstämmighet med den nuvarande miljöpolitiken säkerställdes, tillsammans med ett fullständigt genomförande av denna politik, skulle Europa komma långt på väg mot att uppnå sina miljömål fram till 2030. Det behövs emellertid också systemiska, långsiktiga ramar med bindande mål i förhållande till klimat- och miljömålen. I SOER 2020 dras slutsatsen att Europa inte kommer att uppnå sin hållbarhetsvision om ”att leva gott inom planetens gränser” enbart genom att främja ekonomisk tillväxt och försöka hantera skadliga biverkningar med hjälp av miljö- och socialpolitiska verktyg. Istället måste hållbarhet bli den vägledande principen för ambitiösa och sammanhängande strategier och åtgärder i hela samhället.**

Ändringsförslag 3

Förslag till beslut
Skäl 5

Kommissionens förslag

(5) Europeiska ***kommissionen reagerade*** på de utmaningar som identifierades i SOER 2020 ***genom att anta*** den europeiska gröna given²⁵: en ny tillväxtstrategi för den gröna och digitala omställningen vars mål är att omvandla unionen till ett rättvist och välmående samhälle med en konkurrenskraftig, klimatneutral och resurseffektiv ekonomi. Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU)²⁶ sker en rättslig förankring av unionens mål att uppnå klimatneutralitet senast 2050 i lagstiftningen.

²⁵ COM(2019) 640 final.

²⁶ COM(2020) 80 final.

Ändringsförslag 4

Förslag till beslut Skäl 5a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(5) Europeiska ***kommissionens svar*** på de utmaningar som identifierades i SOER 2020 ***beskrivs i*** den europeiska gröna given²⁵ ***som*** en ny tillväxtstrategi för den gröna och digitala omställningen vars mål är att omvandla unionen till ett rättvist och välmående samhälle med en konkurrenskraftig, klimatneutral och resurseffektiv ekonomi ***och att skydda, bevara och öka unionens naturkapital och samtidigt förbättra livskvaliteten för nuvarande och framtida generationer. Att snabbt uppnå klimat- och miljömålen samtidigt som man skyddar människors hälsa och välbefinnande mot miljörelaterade risker och konsekvenser och säkerställer en rättvis och inkluderande omställning bör vara en prioritering.*** Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU)²⁶ sker en rättslig förankring av unionens mål att uppnå klimatneutralitet ***allra*** senast 2050 i lagstiftningen.

²⁵ COM(2019) 640 final.

²⁶ COM(2020) 80 final.

Ändringsförslag

(5a) Den 28 november 2019 antog Europaparlamentet en resolution där det utlystes ett klimat- och miljönödläge i Europa och i hela världen och där den nya kommissionen med kraft uppmanades att vidta omedelbara och ambitiösa åtgärder, bland annat genom att åtgärda bristen på enhetlighet i unionens nuvarande politik som rör klimat- och miljönödläget, särskilt med hjälp av en

omfattande reform av unionens jordbruks-, handels-, transport-, energi- och infrastrukturinvesteringsspolitik och genom att säkerställa att samtliga relevanta lagstiftnings- och budgetförslag i framtiden till fullo överensstämmer med målet att begränsa den globala uppvärmningen till under 1,5 °C och att de inte bidrar till förlusten av biologisk mångfald.

Ändringsförslag 5

Förslag till beslut
Skäl 5b (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(5b) Både inom unionen och globalt fortsätter mark och jord att förstöras som en följd av olika slag av mänsklig verksamhet, såsom dålig markförvaltning, förändrad markanvändning, ohållbara jordbruksmetoder, nedläggning av mark, föroreningar, ohållbara skogsbruksmetoder, hårdgörning av marken, förlust av biologisk mångfald och klimatförändringar, ofta i kombination med andra faktorer, vilket minskar deras förmåga att tillhandahålla ekosystemtjänster och ekosystemfunktioner. Trots detta är unionen och medlemsstaterna för närvarande inte på god väg att uppfylla sina internationella och europeiska åtaganden i fråga om jord och mark, inbegripet skyldigheterna – enligt Förenta nationernas konvention för bekämpning av ökenspridning – att bekämpa ökenspridning, återställa skadad mark och jord och uppnå en värld utan markförstöring senast 2030. I linje med Europaparlamentets resolution av den 28 april 2021 om markskydd behövs det en unionsomfattande gemensam rättslig ram för markskydd och hållbar markanvändning, som till fullo respekterar subsidiaritetsprincipen och

behandlar alla större hot mot marken. Denna ram bör bland annat omfatta en gemensam definition av mark och dess funktioner och kriterier för att uppnå god status och hållbar användning samt del- och slutmål som åtföljs av harmoniserade indikatorer och en övervaknings- och rapporteringsmetod.

Ändringsförslag 6

Förslag till beslut
Skäl 5c (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(5c) Covid-19-pandemin som lett till en aldrig tidigare skådad ekonomisk och hälsorelaterad kris har än en gång påvisat vikten av att man tillämpar den sektorsövergripande "One health"-modellen vid det politiska beslutsfattandet. I den modellen erkänns det att människors hälsa är kopplad till djurs hälsa och till miljön, och att åtgärder för att hantera hot mot människors hälsa måste ta hänsyn till alla tre dimensioner. Bland annat, för att man effektivt ska kunna upptäcka, bemöta och förebygga utbrott av zoonoser och hot mot livsmedelssäkerheten, bör olika sektorer dela information och data med varandra, och dessutom bör man samarbeta mera på nationell och subnationell nivå för att genomföra effektiva och gemensamma insatser. Det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör bidra till en fullständig integrering av One Health-modellen på alla politiska beslutsnivåer.

Ändringsförslag 7

Förslag till beslut
Skäl 5d (nytt)

(5d) Enligt rapporten 2020 om biologisk mångfald och pandemier från den mellanstatliga plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster (IPBES)^{1a} består de bakomliggande orsakerna till pandemier av samma globala miljöförändringar som driver på förlusten av biologisk mångfald och klimatförändringarna, inklusive förändrad markanvändning, ett expanderande och alltmer intensivt jordbruk och handeln med och konsumtionen av vilda djur och växter samt andra drivkrafter.

Klimatförändringarna har påverkat uppkomsten av sjukdomar och kommer sannolikt att orsaka betydande framtida pandemirisker, samtidigt som förlusten av biologisk mångfald också är förknippad med landskapsförändringar och kan i vissa fall leda till ökad risk för nya sjukdomar. Enligt rapporten är kostnaden för passivitet mycket större än kostnaden för att genomföra globala strategier för att förhindra pandemier som bygger på att minska handeln med vilda djur och växter och förändrad markanvändning och öka One Health-övervakningen.

^{1a} IPBES Workshop on Biodiversity and Pandemics – Executive Summary, 2020.

Ändringsförslag 8

Förslag till beslut
Skäl 5e (nytt)

(5e) Under de kommande åren väntas miljöförstörelsen och klimatförändringarnas skadeverkningar öka ytterligare, vilket kommer att slå hårdast mot utvecklingsländer och

sårbara befolkningsgrupper. För att bidra till att bygga upp motståndskraft och stödja tredjeländer i deras insatser för begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt för att skydda den biologiska mångfalden bör unionens och medlemsstaternas ekonomiska stöd till tredjeländer främja FN:s Agenda 2030, Parisavtalet som antagits inom ramen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar^{1a} (Parisavtalet) och den globala ramen för FN:s konvention om biologisk mångfald efter 2020 samt vara i linje med de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet. Dessutom bör unionen och medlemsstaterna också säkerställa att Parisavtalet och andra internationella klimat- och miljöavtal genomförs på ett sätt som återspeglar principerna om rättvisa och gemensamt men differentierat ansvar och respektive kapacitet, i enlighet med artikel 2.2 i Parisavtalet.

^{1a} EUT L 282, 19.10.2016, s. 4.

Ändringsförslag 9

Förslag till beslut Skäl 6

Kommissionens förslag

(6) Den europeiska gröna given ligger till grund för EU:s återhämningsplan NextGenerationEU, som främjar de investeringar i viktiga gröna sektorer som behövs för att bygga upp motståndskraft och skapa tillväxt och arbetstillfällen i ett rättvist och inkluderande samhälle. Faciliteten för återhämtning och resiliens, som tillsammans med unionens budget för 2021–2027 kommer att driva på unionens ekonomiska återhämtning från coronakrisen, bygger också på de prioriterade målen i den europeiska gröna

Ändringsförslag

(6) Den europeiska gröna given ligger till grund för EU:s återhämningsplan NextGenerationEU, som främjar de investeringar i viktiga gröna **och digitala** sektorer som behövs för att bygga upp motståndskraft och skapa tillväxt och arbetstillfällen i ett rättvist och inkluderande samhälle. Faciliteten för återhämtning och resiliens, som tillsammans med unionens budget för 2021–2027 kommer att driva på unionens ekonomiska återhämtning från coronakrisen, bygger också på de

given. Dessutom bör alla initiativ inom ramen för EU:s återhämtningsplan NextGenerationEU respektera *den europeiska gröna givens princip om att "inte vålla skada"*.

prioriterade målen i den europeiska gröna given. Dessutom bör alla initiativ inom ramen för EU:s återhämtningsplan NextGenerationEU respektera *principen om att "inte orsaka betydande skada", som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 (taxonomiförordningen)^{1a}. Återhämtningsplanen erbjuder en viktig möjlighet att påskynda omställningen till klimatneutralitet och miljöskyddet.*

^{1a} *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198, 22.6.2020, s. 13).*

Ändringsförslag 10

Förslag till beslut Skäl 7

Kommissionens förslag

(7) Miljöhandlingsprogram har varit vägledande för EU:s miljöpolitik sedan början av 1970-talet. Det sjunde miljöhandlingsprogrammet *löper* ut den 31 december 2020 och enligt dess artikel 4.3 *ska* kommissionen, om så är lämpligt, lägga fram ett förslag till ett åttonde miljöhandlingsprogram i god tid för att undvika en klyfta mellan det sjunde och det åttonde miljöhandlingsprogrammet. I den europeiska gröna given tillkännagavs *antagandet av ett nytt miljöhandlingsprogram*.

Ändringsförslag

(7) Miljöhandlingsprogram har varit vägledande för *utvecklingen och samordningen av* EU:s miljöpolitik sedan början av 1970-talet. Det sjunde miljöhandlingsprogrammet *löpte* ut den 31 december 2020, och enligt dess artikel 4.3 *skulle* kommissionen, om så är lämpligt, lägga fram ett förslag till ett åttonde miljöhandlingsprogram i god tid för att undvika en klyfta mellan det sjunde och det åttonde miljöhandlingsprogrammet. I *kommissionens meddelande av den 11 december 2019 om* den europeiska gröna given tillkännagavs *att det åttonde miljöhandlingsprogrammet skulle omfatta en ny övervakningsmekanism, avsedd att säkerställa att unionen fortsätter hålla kurs i riktning mot att uppnå sina miljömål. I sitt meddelande åtog kommissionen sig också att lansera en resultattavla för att övervaka framstegen i*

riktning mot samtliga mål i den europeiska gröna given.

Ändringsförslag 11

Förslag till beslut
Skäl 8

Kommissionens förslag

(8) Det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör **stödja miljö- och klimatmålen** i den europeiska gröna given i linje med det långsiktiga målet att ”leva gott inom planetens gränser” som ska ha uppnåtts **före 2050 och** som redan fastställts i det sjunde miljöhandlingsprogrammet. Det bör **bidra till att** FN:s Agenda 2030 och dess mål för hållbar utveckling **uppnås**.

Ändringsförslag

(8) Det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör – **som unionens övergripande miljöhandlingsprogram – bygga vidare på och främja uppnåendet av målen** i den europeiska gröna given i linje med det långsiktiga målet att ”leva gott inom planetens gränser” som ska ha uppnåtts **allra senast 2050, i linje med vad** som redan fastställts i det sjunde miljöhandlingsprogrammet. Det bör **även vara helt i linje med** FN:s Agenda 2030 och dess mål för hållbar utveckling, **vilka bildar en odelbar helhet, och driva på deras genomförande och uppnående, samt vara i linje med målen i Parisavtalet, FN:s konvention om biologisk mångfald och andra relevanta internationella avtal. Det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör möjliggöra en systemförändring av unionens ekonomi som garanterar välbefinnande inom planetens gränser där tillväxten är regenerativ, och bör också säkerställa att miljö- och klimatomställningen förverkligas på ett rättvist och inkluderande sätt och samtidigt bidra till minskad ojämlikhet.**

Ändringsförslag 12

Förslag till beslut
Skäl 8a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(8a) De prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet anger

riktningen för unionens beslutsfattande, och bygger på, men är inte begränsade till, åtagandena i den europeiska gröna givens strategier och initiativ.

Ändringsförslag 13

Förslag till beslut Skäl 8b (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(8b) Det åttonde miljöhandlingsprogrammet utgör grunden för att uppnå de miljö- och klimatmål som fastställs i FN:s Agenda 2030 och dess mål för hållbar utveckling. Enligt en modell som utvecklats av Stockholm Resilience Centre ligger uppnåendet av de miljö- och klimatrelaterade målen för hållbar utveckling till grund för de sociala och ekonomiska målen för hållbar utveckling, eftersom våra samhällen och ekonomier är beroende av en sund biosfär och eftersom hållbar utveckling endast kan ske inom ett säkert manöverutrymme för en stabil och motståndskraftig planet. Om unionen ska visa prov på globalt ledarskap när det gäller att få till stånd hållbara omställningar måste den uppnå målen för hållbar utveckling och ge tredjeländer stöd att uppnå dem.

Ändringsförslag 14

Förslag till beslut Skäl 9

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(9) Det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör påskynda övergången till en regenerativ **ekonomi** som ger tillbaka mer till planeten än vad den tar. En **regenerativ tillväxtmodell** erkänner att välfärden och välståndet i våra

(9) Det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör påskynda övergången till en regenerativ **tillväxtmodell** som ger tillbaka mer till planeten än vad den tar **med avseende på** en **hållbar välfärdsekonomi som**

samhällen är beroende av ett stabilt klimat, en sund miljö och välmående ekosystem, **som ger våra ekonomier** ett säkert manöverutrymme. I takt med att den globala befolkningen och efterfrågan på naturresurser fortsätter att växa bör den ekonomiska aktiviteten utvecklas på ett sätt som inte skadar, utan tvärtom vänder klimatförändringarna och **miljöförstöringen**, minimerar **föroreningarna** och leder till att **naturkapitalet** bevaras och berikas, och därigenom säkerställer en riklig mängd av förnybara och icke-förnybara resurser. Genom kontinuerlig innovation, anpassning till nya utmaningar och gemensamt skapande stärker den regenerativa **ekonomin** motståndskraften och skyddar nuvarande och framtida generationers välbefinnande.

möjliggör systemförändring, erkänner att välfärden och välståndet i våra samhällen är beroende av ett stabilt klimat, en sund miljö och välmående ekosystem, **och erbjuder** ett säkert manöverutrymme **inom planetens gränser**. I takt med att den globala befolkningen och efterfrågan på naturresurser fortsätter att växa bör den ekonomiska aktiviteten utvecklas på ett **hållbart** sätt som inte skadar, utan tvärtom vänder klimatförändringarna, **skyddar och bevarar ekosystemen och den biologiska mångfalden och samtidigt stoppar och vänder förlusten av dem, förebygger miljöförstöring, skyddar hälsa och välbefinnande mot negativa miljöeffekter, förebygger och minimerar föroreningar** och leder till att **naturresurserna och den biologiska mångfalden** bevaras och berikas, och därigenom säkerställer en riklig mängd av förnybara och icke-förnybara resurser. Genom kontinuerlig **forskning och innovation, omläggning av produktions- och konsumtionsmönster, och** anpassning till nya utmaningar och gemensamt skapande stärker den regenerativa **och hållbara välfärdsekonomin** motståndskraften, **skapar en bättre natur** och skyddar nuvarande och framtida generationers välbefinnande **och deras rätt till en sund miljö**.

Ändringsförslag 15

Förslag till beslut Skäl 9a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(9a) Enligt OECD är argumenten för att mäta ekonomiska resultat och samhälleliga framsteg "bortom BNP" väletablerade, och att betrakta BNP som en enda kompass ger inte beslutsfattarna en tillräckligt exakt bild av hur ekonomin presterar för medborgarna eller av tillväxtens långsiktiga effekter på

hållbarhet^{1a}. För att unionen ska kunna utveckla ett mer holistiskt synsätt på den ekonomiska politiken, i linje med målen för hållbar utveckling, Parisavtalet och FN:s konvention om biologisk mångfald, fastställs i det åttonde miljöhandlingsprogrammet kravet på att det ska utarbetas en omfattande uppsättning indikatorer "bortom BNP", i enlighet med det sjunde miljöhandlingsprogrammet, för att mäta framstegen mot en hållbar välfärdsekonomi och vägleda och ligga till grund för framtida beslutsfattande.

^{1a} Arbetsdokument nr. 102 av den 18 september 2019 från direktoratet för statistik och data, "The Economy of Well-being – Creating opportunities for people's well-being and economic growth".

Ändringsförslag 16

Förslag till beslut
Skäl 9b (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(9b) Genomförandet av en effektiv global ram för biologisk mångfald efter 2020 kommer att vara beroende av att man minskar de finansiella flöden som skadar den biologiska mångfalden, men trots detta är, enligt en rapport från OECD, regeringarnas årliga utgifter på sådant som kan skada den biologiska mångfalden fem till sex gånger större än de årliga globala utgifterna för den biologiska mångfalden^{1a}. Aichimålen för biologisk mångfald innehöll en skyldighet att senast 2020 avskaffa, fasa ut eller reformera subventioner som är skadliga för den biologiska mångfalden, och att utan dröjsmål fasa ut miljöskadliga subventioner på unions- och medlemsstatsnivå var också en skyldighet

enligt det sjunde miljöhandlingsprogrammet. För att unionen ska kunna uppnå det åttonde miljöhandlingsprogrammets prioriterade mål, inbegripet klimatneutralitet senast 2050, kommer det att bli nödvändigt att fasa ut alla miljöskadliga subventioner, inbegripet subventioner för fossila bränslen. Alla direkta och indirekta subventioner, även i form av skattebefrielser, bör inkluderas. En mekanism som gör det möjligt för medlemsstaterna att rapportera om utfasningen av andra miljöskadliga subventioner än subventioner för fossila bränslen bör också tas fram. Utfasningen av alla miljöskadliga subventioner bör följa principen om en rättvis omställning och åtföljas av åtgärder för att förebygga eller mildra eventuella negativa socioekonomiska konsekvenser på unionsnivå samt nationell, regional och lokal nivå, samtidigt som man säkerställer att ingen hamnar på efterkälken.

^{1a} OECD:s slutrapport från april 2020 "A Comprehensive Overview of Global Biodiversity Finance".

Ändringsförslag 17

Förslag till beslut
Skäl 9c (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(9c) En av prioriteringarna i den europeiska strategin för miljöräkenskaper 2019–2023 är att utvidga förteckningen över områden som omfattas av de europeiska miljöräkenskaperna. Ett av de områden som håller på att utvecklas är "subventioner eller stödåtgärder som kan skada miljön". Genom sitt arbete med en förberedande åtgärd kommer kommissionen att tillhandahålla berörda parter en verktygslåda för att hjälpa dem

att kartlägga miljöskadliga subventioner och sedan lägga fram ett evidensbaserat argument för att de ska reformeras eller avskaffas genom att identifiera de sociala, ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna av att fasa ut dem.

Ändringsförslag 18

Förslag till beslut Skäl 9d (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(9d) Marina och kustnära ekosystem, såsom mangroveskog, korallrev, saltträsk och sjögräsängar, förstörs och påverkas negativt genom processer såsom eutrofiering och försurning, vilket påverkar den biologiska mångfald de upprätthåller och de ekosystemtjänster och ekosystemfunktioner de tillhandahåller samt deras förmåga att fungera som kolsänkor. Det krävs brådskande åtgärder för att skydda och återställa dessa marina och kustnära ekosystem, inbegripet havsbotten, och att erkänna havet som en global gemensam resurs skulle kunna bidra till att öka medvetenheten, förbättra kunskapen om haven och uppmuntra till insatser och antagande av effektiva åtgärder från alla nivåer och aktörer i samhället.

Ändringsförslag 19

Förslag till beslut Skäl 10

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(10) Det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör fastställa tematiska prioriterade mål på områdena **klimatneutralitet**, anpassning till klimatförändringar, skydd och återställande av **biologisk mångfald**, cirkulär ekonomi,

(10) Det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör fastställa tematiska prioriterade mål på områdena **begränsning av och** anpassning till klimatförändringar, skydd och återställande av **den biologiska mångfalden på land och**

nollföroreningsambition och **minskning** av miljöbelastningen från produktion och konsumtion. Det bör dessutom fastställa de nödvändiga villkoren för att uppnå de långsiktiga och tematiska prioriterade målen för alla berörda aktörer.

i havet, en giftfri cirkulär ekonomi, **en miljö utan föroreningar** och **minimering** av miljöbelastningen från produktion och konsumtion **inom alla sektorer av ekonomin. Dessa tematiska prioriterade mål, som tar upp både orsakerna till och effekterna av miljöskador, är tätt sammankopplade och därför krävs ett systemtänk för att uppnå dem.** Det **åttonde miljöhandlingsprogrammet** bör dessutom **dels** fastställa de nödvändiga villkoren för att, **på ett sammanhängande sätt,** uppnå de långsiktiga och tematiska prioriterade målen för alla berörda aktörer, **dels samordna de nödvändiga åtgärderna för att åstadkomma dessa villkor.**

Ändringsförslag 20

Förslag till beslut
Skäl 10a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(10a) Begreppet ekosystemansats fastställs inom ramen för FN:s konvention om biologisk mångfald som en strategi för integrerad förvaltning av mark- och vattenresurser och levande resurser, som främjar bevarande och hållbar användning på ett rättvist sätt för att bidra till att uppnå balans mellan bevarande, hållbart nyttjande och fördelning av nyttan med avseende på biologisk mångfald – konventionens tre mål.

Ändringsförslag 21

Förslag till beslut
Skäl 10b (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(10b) Enligt Europeiska miljöbyrån är naturbaserade lösningar för anpassning till klimatförändringar och katastrofriskreducering åtgärder som

arbetar med och förbättrar naturen för att återställa och skydda ekosystem och för att hjälpa samhället att anpassa sig till klimatförändringarnas effekter och bromsa den fortsatta uppvärmningen, samtidigt som de ger flera ytterligare fördelar^{1a}. Även om naturbaserade lösningar kan ge ekonomiska fördelar bör det erkännas att dessa kan förverkligas först på längre sikt. Naturbaserade lösningar bör respektera vissa kriterier för att säkerställa att deras genomförande är förenligt med, och inte undergräver, det åttonde miljöhandlingsprogrammets prioriterade mål. Om naturbaserade lösningar finansieras genom mekanismer för kompensation för biologisk mångfald bör dessa mekanismer dessutom strikt följa en begränsningshierarki som bland annat säkerställer att kompensationer endast används som en sista utväg.

^{1a} Europeiska miljöbyråns rapport nr 1/2021 "Nature-based solutions in Europe: Policy, knowledge and practice for climate change adaptation and disaster risk reduction".

Ändringsförslag 22

Förslag till beslut Skäl 11

Kommissionens förslag

(11) Miljöpolitiken är i hög grad decentraliserad, och åtgärder för att uppnå de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör vidtas på olika förvaltningsnivåer, dvs. på europeisk, nationell, regional och lokal nivå, med en gemensam strategi för flernivåstyrning. Den integrerade strategin för att utarbeta och genomföra politik bör stärkas i syfte att maximera synergieffekterna mellan **ekonomiska, miljömässiga och sociala mål, samtidigt som särskild**

Ändringsförslag

(11) Miljöpolitiken är i hög grad decentraliserad, och åtgärder för att uppnå de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör vidtas på olika förvaltningsnivåer, dvs. på europeisk, nationell, regional och lokal nivå, med en gemensam strategi för flernivåstyrning. **Effektiv övervakning, genomförande, verkställande och ansvarsskyldighet är viktigt, och en effektiv styrning behövs för att säkerställa en konsekvent politik.** Den integrerade strategin för att utarbeta och

uppmärksamhet fästs vid potentiella kompromisser och **utsatta** grupperns behov. Dessutom är det viktigt **att det sker** ett öppet samarbete med icke-statliga aktörer för att det åttonde miljöhandlingsprogrammet ska bli en framgång och de prioriterade målen ska kunna nås.

genomföra politik bör stärkas i syfte att maximera synergieffekterna mellan **miljömässiga, sociala och ekonomiska** mål **genom att systematiskt utvärdera de potentiella kompromisserna mellan dem, liksom att systematiskt utvärdera utsatta och marginaliserade** grupperns behov. **Denna integrerade strategi bör tillgodose de särskilda behoven i alla regioner, både i städer och på landsbygd och i de yttersta randområdena.** Dessutom är det viktigt **med tillgång till miljöinformation, allmänhetens deltagande i beslutsfattande i miljöfrågor och tillgång till rättvis prövning, i linje med Århuskonventionen, liksom ett öppet samarbete med och mellan myndigheter på alla beslutsnivåer, icke-statliga aktörer och den breda allmänheten** för att det åttonde miljöhandlingsprogrammet ska bli en framgång och de prioriterade målen ska kunna nås.

Ändringsförslag 23

Förslag till beslut Skäl 11a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(11a) Konsekvensbedömningar som görs inom ramen för det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör ta hänsyn till alla omedelbara och långsiktiga effekter på miljön och klimatet, inbegripet deras kumulativa effekter, samt kostnaderna för att vidta åtgärder och för att inte vidta åtgärder, och verktyg kommer att behöva tas fram för detta ändamål. Dessa konsekvensbedömningar bör bygga på ett brett och öppet samråd, och inom åtta veckor efter det att ett offentligt samråd avslutats bör kommissionen systematiskt lägga fram detaljerad återkoppling om gensvaret från samråden med berörda parter och göra åtskillnad mellan bidrag från olika typer av berörda parter. Dessutom bör

konsekvensbedömningar offentliggöras omedelbart efter det att de slutförts, så att berörda parter, mot bakgrund av domstolens dom av den 4 september 2018 i mål C-57/16 P^{1a}, kan kontrollera dem, vara tillräckligt detaljerade och inkludera all information som använts som underlag för deras slutsatser, inbegripet socioekonomiska konsekvenser.

Domstolens dom av den 4 september 2018 i mål C-57/16 P, ClientEarth mot kommissionen, ECLI:EU:C:2018:660.

Ändringsförslag 24

Förslag till beslut
Skäl 11b (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(11b) Arbetet med att uppnå unionens miljö- och klimatmål måste utföras i samband och överensstämmelse med genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

Ändringsförslag 25

Förslag till beslut
Skäl 11c (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(11c) FN:s miljöprogram och OECD:s globala miljöforum har framhållit att miljöförändringar har könsspecifika konsekvenser. Könsdifferentierade roller leder också till att utsattheten bland kvinnor och män inför klimatförändringars effekter skiljer sig åt, och klimatförändringarnas konsekvenser förvärrar den bristande jämställdheten. Därför måste man anlägga ett könsperspektiv på de åtgärder och mål som rör uppnåendet av de prioriterade

målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet, bland annat i form av könsspecifika konsekvensbedömningar av planerade åtgärder och ett fokus på jämställdhetsintegrering och jämställdhetsorienterade åtgärder, för att bidra till att säkerställa att klyftan mellan könen inte blir bestående. I det åttonde miljöhandlingsprogrammet konstateras att jämställdhet är en förutsättning för hållbar utveckling och när det gäller att åstadkomma bäst resultat vid hantering av klimat- och miljöutmaningar.

Ändringsförslag 26

Förslag till beslut Skäl 12

Kommissionens förslag

(12) Ökat samarbete med *partnerländer*, god internationell miljöförvaltning *samt synergier mellan intern och extern unionspolitik* är avgörande för att unionens miljö- och klimatmål ska kunna *nås*.

Ändringsförslag

(12) Ökat samarbete *och grön diplomati* med *tredjeländer, inklusive utvecklingsländer, och stöd till* god internationell miljöförvaltning, *inklusive främjande av tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsfattande och tillgång till rättvis prövning i miljöfrågor*, är avgörande för att *målen för hållbar utveckling samt* unionens miljö- och klimatmål ska kunna *uppnås. Att säkerställa synergier och konsekvens mellan intern och extern unionspolitik, inklusive handelspolitik och handelsavtal, och att följa en konsekvent politik för hållbar utveckling är också viktigt.*

Ändringsförslag 27

Förslag till beslut Skäl 13

Kommissionens förslag

(13) Europeiska kommissionen bör bedöma unionens och medlemsstaternas

Ändringsförslag

(13) Europeiska kommissionen bör bedöma unionens och medlemsstaternas

framsteg när det gäller att uppnå de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet i samband med **övergången till större** hållbarhet, välbefinnande och motståndskraft. Detta ligger i linje med uppmaningarna från rådet²⁷ och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén²⁸ om att mäta ekonomiska resultat och samhällliga framsteg ”bortom BNP” och gå mot att använda välfärden som en kompass för politiska insatser, vilket också stöds av OECD²⁹.

²⁷ Se t.ex.

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10414-2019-INIT/en/pdf>

²⁸ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030>.

²⁹ Se t.ex. OECD:s ram för välfärd (OECD Well-being Framework), OECD:s ram för politiska åtgärder för tillväxt för alla (OECD Framework for Policy Action on Inclusive Growth), initiativet för ett bättre liv (Better Life Initiative) och initiativet avseende nya strategier för ekonomiska utmaningar (New Approaches to Economic Challenges Initiative).

Ändringsförslag 28

Förslag till beslut

Skäl 14

Kommissionens förslag

(14) Bedömningen av framstegen mot de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör återspegla den senaste utvecklingen när det gäller tillgången till och relevansen hos data och indikatorer. Den bör vara förenlig med och inte påverka tillämpningen av

framsteg när det gäller att uppnå de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet i samband med **en rättvis och inkluderande omställning till** hållbarhet, välbefinnande och motståndskraft **inom planetens gränser**. Detta ligger i linje med uppmaningarna från rådet²⁷ och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén²⁸ om att mäta ekonomiska resultat och samhällliga framsteg ”bortom BNP” och gå mot att använda välfärden som en kompass för politiska insatser, vilket också stöds av OECD²⁹.

²⁷ Se t.ex.

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10414-2019-INIT/en/pdf>

²⁸ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030>.

²⁹ Se t.ex. OECD:s ram för välfärd (OECD Well-being Framework), OECD:s ram för politiska åtgärder för tillväxt för alla (OECD Framework for Policy Action on Inclusive Growth), initiativet för ett bättre liv (Better Life Initiative) och initiativet avseende nya strategier för ekonomiska utmaningar (New Approaches to Economic Challenges Initiative).

Ändringsförslag

(14) Bedömningen av framstegen mot de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör återspegla den senaste utvecklingen när det gäller tillgången till och relevansen hos data och indikatorer, **och bör bygga på metoder av typen ”avstånd till mål” som är robusta,**

övervaknings- eller styrningsverktyg som omfattar mer specifika miljö- och klimatpolitiska aspekter, särskilt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1999/**2018**, granskningen av genomförandet av miljöpolitiken eller övervakningsverktyg som rör cirkulär ekonomi, nollutsläpp, biologisk mångfald, luft, vatten, mark, avfall eller annan **miljöpolitik**. Tillsammans med **andra** verktyg som används inom ramen för den europeiska planeringsterminen, Eurostats övervakning av målen för hållbar utveckling och kommissionens strategiska framsynsrapport³¹ **skulle den** ingå i en konsekvent, internt sammanhängande uppsättning övervaknings- och styrningsverktyg.

³⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1).

³¹ COM/2020/493 final.

övergripande och transparenta. Den bör vara förenlig med och inte påverka tillämpningen av övervaknings- eller styrningsverktyg som omfattar mer specifika miljö- och klimatpolitiska aspekter, särskilt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1999/**2018**³⁰, granskningen av genomförandet av miljöpolitiken eller övervakningsverktyg som rör **en giftfri** cirkulär ekonomi, nollutsläpp, biologisk mångfald, luft, vatten, mark, avfall eller annan **miljö- och industripolitik**. Tillsammans med verktyg som används inom ramen för den europeiska planeringsterminen, Eurostats övervakning av målen för hållbar utveckling och kommissionens strategiska framsynsrapport³¹, **bör bedömningen av framstegen i riktning mot uppnåendet av de prioriterade målen för det åttonde europeiska miljöhandlingsprogrammet** ingå i en **större** konsekvent **och** internt sammanhängande uppsättning övervaknings- och styrningsverktyg, **som omfattar inte bara miljöfaktorer utan också sociala och ekonomiska faktorer**.

³⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1).

³¹ COM/2020/493 final.

Förslag till beslut
Skäl 14a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(14a) Det är viktigt att vidareutveckla den vetenskapliga kunskapsbasen om planetens gränser och miljöavtryck, även i förhållande till relevanta uppsättningar av indikatorer, med tanke på det åttonde miljöhandlingsprogrammets prioriterade mål, särskilt dess långsiktiga prioriterade mål.

Ändringsförslag 30

Förslag till beslut
Skäl 15

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(15) Kommissionen, Europeiska miljöbyrån och andra relevanta organ bör få tillgång till **och** vidareutnyttja de uppgifter och indikatorer som tillhandahålls av medlemsstaterna i enlighet med tillämpliga unionsrättsakter. Dessutom bör andra datakällor användas, såsom satellitdata och behandlad information från **det europeiska jordövervakningsprogrammet** (Copernicus), det europeiska informationssystemet för skogsbränder och det europeiska varningssystemet för översvämningar, eller dataplattformar såsom det europeiska nätverket för marina observationer och datainsamling eller informationsplattformen för kemikalieövervakning. Tillämpningen av moderna digitala verktyg och artificiell intelligens gör det möjligt att hantera och analysera uppgifterna på ett effektivt sätt och därigenom minska den administrativa bördan och samtidigt öka aktualiteten och kvaliteten.

(15) **Det behövs robusta och meningsfulla uppgifter och indikatorer för att övervaka framstegen mot uppnåendet av det åttonde miljöhandlingsprogrammets prioriterade mål.** Kommissionen, Europeiska miljöbyrån och andra relevanta organ bör få tillgång till, vidareutnyttja **och bygga vidare på** de uppgifter och indikatorer som tillhandahålls av medlemsstaterna i enlighet med tillämpliga unionsrättsakter. Dessutom bör andra datakällor användas, såsom satellitdata och behandlad information från **unionens jordobservations- och jordövervakningsprogram** (Copernicus), det europeiska informationssystemet för skogsbränder, **informationssystemet för biologisk mångfald, systemet för identifiering av jordbruksskiften** och det europeiska varningssystemet för översvämningar, eller dataplattformar såsom det europeiska nätverket för marina observationer och datainsamling eller informationsplattformen för kemikalieövervakning. Tillämpningen av moderna digitala verktyg och artificiell

intelligens gör det möjligt att hantera och analysera uppgifterna på ett effektivt sätt och därigenom minska den administrativa bördan och samtidigt öka aktualiteten och kvaliteten.

Ändringsförslag 31

Förslag till beslut Skäl 17

Kommissionens förslag

(17) För att nå de prioriterade målen för det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör miljöbyrån och kemikaliemyndigheten ha tillräcklig kapacitet och tillräckliga resurser för att säkerställa en sund, tillgänglig och transparent kunskaps- och evidensbas till stöd för genomförandet av de strategiska prioriteringarna i den europeiska gröna given och bedömningen av framstegen inom ramen för programmet.

Ändringsförslag

(17) För att nå de prioriterade målen för det åttonde miljöhandlingsprogrammet bör miljöbyrån och kemikaliemyndigheten ha tillräcklig kapacitet och tillräckliga resurser för att säkerställa en sund, tillgänglig och transparent kunskaps- och evidensbas till stöd för genomförandet av de strategiska prioriteringarna i den europeiska gröna given och bedömningen av framstegen inom ramen för programmet. ***I förekommande fall bör även andra organ och byråer delta och bidra till genomförandet av dessa strategiska prioriteringar och till bedömningen av framstegen inom ramen för det åttonde miljöhandlingsprogrammet.***

Ändringsförslag 32

Förslag till beslut Skäl 17a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(17a) Senast den 31 mars 2024 bör kommissionen göra en halvtidsutvärdering för att bedöma framstegen med det åttonde miljöhandlingsprogrammet och ge underlag till den tillträdande kommissionens prioriteringar. Mot bakgrund av de framsteg som beskrivits i halvtidsutvärderingen bör den tillträdande kommissionen efter valet till

Europaparlamentet 2024, inom de första 100 dagarna av sin mandatperiod, lägga fram en rapport där den anger för vilka miljö- och klimatprioriteringar den planerar att vidta åtgärder under sin mandatperiod och hur åtgärderna ska säkerställa ett fullständigt uppnående av det åttonde miljöhandlingsprogrammets prioriterade mål.

Ändringsförslag 33

Förslag till beslut Skäl 18

Kommissionens förslag

(18) För att ta hänsyn till föränderliga politiska mål och de framsteg som gjorts bör kommissionen utvärdera det åttonde miljöhandlingsprogrammet år 2029.

Ändringsförslag

(18) För att ta hänsyn till föränderliga politiska mål och de framsteg som gjorts bör kommissionen utvärdera det åttonde miljöhandlingsprogrammet år 2029.

Kommissionen bör lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet med resultaten av utvärderingen, vid behov åtföljd av ett lagstiftningsförslag om nästa miljöhandlingsprogram. Detta lagstiftningsförslag bör läggas fram i god tid för att det inte ska uppstå något tidsglapp mellan det åttonde och det nionde miljöhandlingsprogrammet.

Ändringsförslag 34

Förslag till beslut Skäl 18a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(18a) I enlighet med artikel 191 i EUF-fördraget ska unionens miljöpolitik syfta till en hög skyddsnivå med beaktande av de olika förutsättningar som råder inom unionens olika regioner och ska bygga på försiktighetsprincipen och principerna att förebyggande åtgärder bör vidtas, att miljöförstöring företrädesvis bör hejdas vid källan och att förorenaren betalar.

Ändringsförslag 35

Förslag till beslut Artikel 1 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Genom detta beslut fastställs ett allmänt handlingsprogram på miljöområdet för perioden fram till och med den 31 december 2030 (***nedan kallat*** det åttonde miljöhandlingsprogrammet). Beslutet anger de prioriterade målen, de nödvändiga villkoren för att uppnå ***dem och en ram*** för att mäta ***om unionen*** och dess ***medlemsstater är på god väg att uppnå dessa*** prioriterade mål.

Ändringsförslag

1. Genom detta beslut fastställs ett allmänt handlingsprogram på miljöområdet för perioden fram till och med den 31 december 2030 (det åttonde miljöhandlingsprogrammet). Beslutet anger de prioriterade målen ***och*** de nödvändiga villkoren ***samt de åtgärder som krävs*** för att uppnå ***de nödvändiga villkoren***. ***Det anger en övervakningsram*** för att mäta ***och utvärdera unionens*** och dess ***medlemsstaters framsteg med att uppnå de prioriterade målen***. ***Det fastställer också en styrningsmekanism för att säkerställa att de prioriterade målen uppnås helt och hållet***.

Ändringsförslag 36

Förslag till beslut Artikel 1 – punkt 2

Kommissionens förslag

2. Det åttonde miljöhandlingsprogrammet syftar till att påskynda omställningen till en klimatneutral, resurseffektiv, ***ren*** och cirkulär ekonomi på ett rättvist och inkluderande sätt, och ***stöder miljö- och klimatmålen*** i den europeiska gröna given och dess initiativ.

Ändringsförslag

2. Det åttonde miljöhandlingsprogrammet syftar ***dels*** till att påskynda omställningen till en klimatneutral, ***hållbar, giftfri,*** resurseffektiv, ***motståndskraftig*** och ***konkurrenskraftig*** cirkulär ekonomi ***baserad på förnybar energi***, på ett rättvist, ***jämlikt*** och inkluderande sätt, ***dels till att skydda, återställa och förbättra miljöns kvalitet, inklusive i luft, vatten och mark, samt skydda och återställa den biologiska mångfalden och ekosystemen***. ***Programmet bygger vidare på och främjar uppnåendet av målen*** i den europeiska gröna given och dess initiativ.

Ändringsförslag 37

Förslag till beslut Artikel 1 – punkt 3

Kommissionens förslag

3. Det åttonde miljöhandlingsprogrammet utgör grunden för att uppnå de miljö- och klimatmål som fastställs i FN:s Agenda 2030 och dess mål för hållbar utveckling, och dess övervakningsram **utgör** miljö- och klimatområdet av **EU:s** insatser för att mäta framstegen mot **ökad** hållbarhet, **inbegripet klimatneutralitet och resurseffektivitet**, välbefinnande och motståndskraft.

Ändringsförslag

3. Det åttonde miljöhandlingsprogrammet utgör grunden för att uppnå de miljö- och klimatmål som fastställs i FN:s Agenda 2030 och dess mål för hållbar utveckling, **liksom de mål som eftersträvas genom relevanta multilaterala miljö- och klimatavtal**, och dess övervakningsram **bidrar till** miljö- och klimatområdet av **unionens** insatser för att mäta framstegen mot hållbarhet, välbefinnande och motståndskraft.

Ändringsförslag 38

Förslag till beslut Artikel 2 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Det åttonde miljöhandlingsprogrammet **har** det långsiktiga prioriterade målet **för 2050 att medborgarna** ska leva gott inom planetens gränser i en **regenerativ ekonomi** där inget slösas bort, **inga nettoutsläpp av växthusgaser produceras** och **ekonomisk tillväxt frikopplas från resursanvändning och miljöförstöring**. En sund miljö är grunden för **medborgarnas** välbefinnande och säkerställer att den biologiska mångfalden blomstrar och **naturkapitalet skyddas, återställs** och **värdesätts på sätt som ökar motståndskraften** mot klimatförändringar och andra miljörisiker. Unionen anger takten när det gäller att säkerställa välbefinnandet för nuvarande och kommande generationer globalt.

Ändringsförslag

1. Det åttonde miljöhandlingsprogrammet **ska ha** det långsiktiga prioriterade målet **att människor så snart som möjligt och allra senast 2050** ska leva gott inom planetens gränser i en **hållbar välfärdsekonomi** där inget slösas bort, **tillväxten är regenerativ** och **klimatneutralitet har uppnåtts och ojämlikhet minimerats**. En sund miljö är grunden för **alla människors** välbefinnande och **hälsa**, säkerställer att den biologiska mångfalden **och ekosystemen** blomstrar och **att naturen skyddas** och **återställs, vilket leder till ökad motståndskraft** mot klimatförändringar, **naturkatastrofer** och andra miljörisiker. Unionen anger takten när det gäller att säkerställa välbefinnandet för nuvarande och kommande generationer globalt, **i linje med generationsöverskridande ömsesidigt ansvar**.

Ändringsförslag 39

Förslag till beslut

Artikel 2 – punkt 2 – inledningen

Kommissionens förslag

2. Det åttonde miljöhandlingsprogrammet **har** följande sex tematiska prioriterade mål:

Ändringsförslag

2. Det åttonde miljöhandlingsprogrammet **ska ha** följande sex **sammankopplade** tematiska prioriterade mål, **som ska ha uppnåtts allra senast 2030**:

Ändringsförslag 40

Förslag till beslut

Artikel 2 – punkt 2 – led a

Kommissionens förslag

(a) **Oåterkalleligt** och **gradvis** minska växthusgasutsläppen och **förbättrade** upptag genom naturliga och andra sänkor i unionen för att uppnå 2030 års mål för minskning av växthusgasutsläppen **och uppnå klimatneutralitet senast 2050** i enlighet med förordning (EU).../...³².

Ändringsförslag

(a) **Snabbt** och **förutsägbart** minska växthusgasutsläppen och **samtidigt förbättra** upptag genom naturliga och andra sänkor i unionen, för att uppnå 2030 års mål för minskning av växthusgasutsläppen i enlighet med förordning (EU) 2021/...³², **i linje med dess klimat- och miljömål och samtidigt säkerställa en rättvis omställning där ingen hamnar på efterkälken.**

³² COM/2020/80 final.

³² COM/2020/80 final.

Ändringsförslag 41

Förslag till beslut

Artikel 2 – punkt 2 – led b

Kommissionens förslag

(b) Göra fortsatta framsteg när det gäller att förbättra anpassningsförmågan, bygga upp motståndskraften och minska sårbarheten för klimatförändringar.

Ändringsförslag

(b) Göra fortsatta framsteg när det gäller att förbättra **och integrera** anpassningsförmågan, **inbegripet på grundval av ekosystemansatser**, bygga upp

motståndskraften och **anpassningen och** minska sårbarheten för klimatförändringar **i miljön och samhället och inom alla sektorer av ekonomin, samtidigt som man förbättrar förebyggandet av, och beredskapen för, naturkatastrofer.**

Ändringsförslag 42

Förslag till beslut Artikel 2 – punkt 2 – led c

Kommissionens förslag

(c) Göra framsteg mot en **regenerativ tillväxtmodell** som ger tillbaka mer till planeten än den tar ifrån den, **frikopplar ekonomisk tillväxt från resursanvändning och miljöförstöring** och **påskyndar övergången till en cirkulär ekonomi.**

Ändringsförslag

(c) Göra framsteg mot en **hållbar välfärdsekonomi** som ger tillbaka mer till planeten än den tar ifrån den, **och säkerställa omställningen till en giftfri cirkulär ekonomi där tillväxten är regenerativ och resurser används effektivt i linje med avfallshierarkin.**

Ändringsförslag 43

Förslag till beslut Artikel 2 – punkt 2 – led d

Kommissionens förslag

(d) Eftersträva **en nollföroreningsstrategi för** en giftfri miljö, **inbegripet för** luft, vatten och mark samt skydd för **medborgarnas** hälsa och välbefinnande mot miljörelaterade risker och konsekvenser.

Ändringsförslag

(d) Eftersträva **nollföroreningar i syfte att uppnå** en giftfri miljö i luft, vatten och mark, **inklusive ljus- och bullerföroreningar**, samt skydd för **människors, djurs och ekosystems** hälsa och välbefinnande mot miljörelaterade risker och konsekvenser, **bland annat genom att tillämpa och främja One Health-modellen.**

Ändringsförslag 44

Förslag till beslut Artikel 2 – punkt 2 – led e

Kommissionens förslag

(e) Skydda, bevara och återställa den biologiska mångfalden och **stärka naturkapitalet**, särskilt luft, vatten, **mark** och **skog, sötvatten, våtmarker och marina ekosystem**.

Ändringsförslag

(e) Skydda, bevara och återställa den biologiska mångfalden, **inbegripet genom att stoppa och vända förlusten av den både i och utanför skyddade områden, och förbättra miljöns hälsa**, särskilt i luft, vatten och mark, **samt ta itu med förstöringen av marina och terrestra ekosystem, i synnerhet genom att genomföra de mål som anges i EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030 samt dem som fastställs i den relevanta unionslagstiftningen**.

Ändringsförslag 45

Förslag till beslut

Artikel 2 – punkt 2 – led f

Kommissionens förslag

(f) **Främja** miljömässig hållbarhet och minska viktiga miljö- och klimatpåfrestningar i samband med **produktion** och **konsumtion**, särskilt på områdena energi, industriell utveckling, byggnader och infrastruktur, rörlighet och **livsmedelssystem**.

Ändringsförslag

(f) **Säkerställa** miljömässig hållbarhet och **avsevärt** minska viktiga miljö- och klimatpåfrestningar i samband med **unionens produktions- och konsumtionsavtryck, inklusive den globala avskogning som drivs av unionen**, särskilt på områdena energi, industriell utveckling, byggnader och infrastruktur, rörlighet, **turism, internationell handel** och **livsmedelskedjor, inklusive jordbruk, fiske och vattenbruk, samtidigt som man internaliserar de externa klimat- och miljöeffekterna**.

Ändringsförslag 46

Förslag till beslut

Artikel 2 – punkt 2a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

2a. De tematiska prioriterade målen i punkt 2 ska förstås som att de omfattar de mål, delmål och åtgärder som anges i den

europiska gröna givens strategier och initiativ samt de mål i unionslagstiftningen som bidrar till uppnåendet av dessa tematiska prioriterade mål. Dessa mål, delmål och åtgärder ska beaktas vid utarbetandet av övervakningsramen för bedömning av framstegen mot de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet.

Ändringsförslag 47

Förslag till beslut Artikel 3 – rubriken

Kommissionens förslag

Nödvändiga villkor för att uppnå de prioriterade målen för detta program

Ändringsförslag

Nödvändiga villkor för att uppnå de prioriterade målen för detta program *och de åtgärder som krävs för att genomföra dessa nödvändiga villkor*

Ändringsförslag 48

Förslag till beslut Artikel 3 – punkt 1 – led a

Kommissionens förslag

(a) Säkerställer ett ändamålsenligt och *effektivt* genomförande av unionslagstiftningen om miljö och klimat och strävar efter spetskompetens när det gäller miljöprestanda på unionsnivå och nationell, regional och lokal nivå, bland annat genom att tillhandahålla *lämplig* kapacitet för administration och regelefterlevnad, i enlighet med den regelbundna granskningen av genomförandet av miljöpolitiken, *samt intensifierar insatserna mot miljöbrott.*

Ändringsförslag

(a) Säkerställer ett ändamålsenligt, *snabbt* och *fullständigt* genomförande av unionslagstiftningen om miljö och klimat och strävar efter spetskompetens när det gäller miljöprestanda på unionsnivå och nationell, regional och lokal nivå, bland annat genom att tillhandahålla *ytterligare och tillräcklig* kapacitet för administration och regelefterlevnad, i enlighet med den regelbundna granskningen av genomförandet av miljöpolitiken.

Ändringsförslag 49

Förslag till beslut Artikel 3 – punkt 1 – led aa (nytt)

(aa) Förbättrar riktlinjer och rekommendationer, och säkerställer effektiva, avskräckande och proportionella sanktioner, också i form av böter, för att minska risken för att miljölagstiftningen inte efterlevs, inbegripet i samband med olaglig handel med vilda djur och växter, avfallsbrottslighet och olaglig avverkning, samt ökar åtgärder inom miljöansvar och insatser mot bristande efterlevnad och förstärker samarbetet mellan åklagarmyndigheter och andra rättsvårdande myndigheter på området för, och rättstillämpningen mot, miljöbrott enligt vad som fastställs i den relevanta unionslagstiftningen, såsom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/99/EG^{1a}, och i Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet och Förenta nationernas konvention mot korruption.

^{1a} Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/99/EG av den 19 november 2008 om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser (EUT L 328, 6.12.2008, s. 28).

Ändringsförslag 50

Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led ab (nytt)

(ab) Prioriterar att unionens miljölagstiftning verkställs om genomförandet av den är bristfälligt, varvid överträdelseförfaranden snabbt och systematiskt ska följas upp, bland annat genom säkerställande av att det anslås tillräckliga ekonomiska och

personella resurser både på unionsnivå och på medlemsstatsnivå för detta ändamål.

Ändringsförslag 51

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led b – strecksats 1

Kommissionens förslag

– integrera de prioriterade mål som anges i artikel 2 i alla relevanta strategier, lagstiftningsinitiativ och andra initiativ, program, investeringar och projekt på unionsnivå samt nationell, regional och lokal nivå *så* att *dessa* och deras genomförande *inte skadar något av* de prioriterade mål som anges i artikel 2,

Ändringsförslag

– integrera de prioriterade mål som anges i artikel 2 *samt målen för hållbar utveckling* i alla relevanta strategier, lagstiftningsinitiativ och andra initiativ, program, investeringar och projekt på unionsnivå samt nationell, regional och lokal nivå, *liksom i relevanta internationella avtal som unionen ingår, i syfte att säkerställa att alla strategier, lagstiftningsinitiativ och andra initiativ samt program, investeringar, projekt och avtal* och deras genomförande, *i förekommande fall, bidrar till* de prioriterade mål som anges i artikel 2.1 och 2.2, *och inte orsakar skada, inklusive i linje med artikel 17 i taxonomiförordningen,*

Ändringsförslag 52

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led b – strecksats 3

Kommissionens förslag

– *ägna särskild uppmärksamhet åt* synergier och potentiella kompromisser mellan *ekonomiska, miljömässiga* och *sociala* mål för att säkerställa att *medborgarnas* behov av livsmedel, bostäder och rörlighet *tillgodoses på* ett hållbart sätt som inte lämnar någon på efterkälken, och

Ändringsförslag

– *systematiskt och övergripande utvärdera* synergier och potentiella kompromisser mellan *miljömässiga, sociala* och *ekonomiska* mål för *alla initiativ för* att säkerställa *människors välbefinnande – i synnerhet deras rätt till, och* behov av, *en sund miljö, och vatten, livsmedel, bostäder, energi, hälso- och sjukvård* och rörlighet *som är tillgängliga, av god kvalitet och till ett överkomligt pris* – på ett hållbart sätt som inte lämnar någon

på efterkälken, och

Ändringsförslag 53

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led b – strecksats 3a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

- **anta en strategi för att ”tänka hållbarhet först” i riktlinjerna och verktygslådan för bättre lagstiftning, bland annat genom att integrera och tillämpa principen om att ”inte orsaka betydande skada” i enlighet med artikel 17 i taxonomiförordningen,**

Ändringsförslag 54

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led b – strecksats 3b (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

- **säkerställa att unionens åtgärder och politik, inbegripet sektorsspecifik lagstiftning, unionens yttre åtgärder och unionens budget, samt de nationella eller regionala planer för genomförandet av unionslagstiftningen som medlemsstaterna lämnat in till kommissionen, är förenliga med de prioriterade målen i artikel 2.1 och 2.2,**

Ändringsförslag 55

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led b – strecksats 4

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

- regelbundet utvärdera befintlig politik och utarbeta konsekvensbedömningar för nya initiativ som bygger på omfattande samråd enligt förfaranden som är ansvarsfulla,

- regelbundet utvärdera befintlig politik och utarbeta **övergripande** konsekvensbedömningar för nya initiativ som bygger på omfattande **och insynsvänliga** samråd enligt förfaranden

inkluderande, informerade och enkla att genomföra och som tar **vederbörlig** hänsyn till **förväntade** effekter på **miljö** och **klimat**.

som är ansvarsfulla, inkluderande, informerade och enkla att genomföra och som tar hänsyn till **alla omedelbara och långsiktiga** effekter på **miljön** och **klimatet**, **inbegripet deras kumulativa effekter, samt kostnaderna för att vidta åtgärder och för att inte vidta åtgärder**.

Ändringsförslag 56

Förslag till beslut Artikel 3 – punkt 1 – led c

Kommissionens förslag

(c) Effektivt integrerar **miljömässig** och **klimatmässig hållbarhet** i den europeiska planeringsterminen för ekonomisk styrning, inbegripet i de nationella reformprogrammen och de nationella planerna för återhämtning och resiliens.

Ändringsförslag

(c) Effektivt integrerar **målen för hållbar utveckling samt klimat- och miljömål, inklusive mål för biologisk mångfald, och sociala mål** i den europeiska planeringsterminen för ekonomisk styrning, **utan att det påverkar dess ursprungliga syfte**, inbegripet i **de landsspecifika rekommendationerna**, de nationella reformprogrammen och de nationella planerna för återhämtning och resiliens, **i syfte att förse medlemsstaterna med analyser och ytterligare indikatorer**.

Ändringsförslag 57

Förslag till beslut Artikel 3 – punkt 1 – led ca (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(ca) Inrättar en övergripande unionsram för att mäta och fastställa framsteg mot en hållbar välfärdsekonomi som är i linje med målen för hållbar utveckling, Parisavtalet och FN:s konvention om biologisk mångfald, utan att det påverkar den europeiska planeringsterminen, och som bidrar till att vägleda utvecklingen och samordningen av nya och befintliga politiska strategier och initiativ, samtidigt som man integrerar omställningen till en hållbar välfärdsekonomi med regenerativ

tillväxt i unionens politiska prioriteringar och årliga programplanering samt i riktlinjerna och verktyglådan för bättre lagstiftning.

Ändringsförslag 58

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led d

Kommissionens förslag

(d) Mobiliserar hållbara investeringar från offentliga och privata källor, inbegripet medel och instrument som är tillgängliga inom ramen för unionens budget, via Europeiska investeringsbanken och på nationell nivå.

Ändringsförslag

(d) Mobiliserar **och säkerställer tillräckliga** hållbara investeringar från offentliga och privata källor, inbegripet medel och instrument som är tillgängliga inom ramen för unionens budget, via Europeiska investeringsbanken och på nationell nivå, **i överensstämmelse med unionens strategi för hållbar finansiering, inklusive åtgärderna i taxonomiförordningen och dess princip om att ”inte orsaka betydande skada”, med tanke på dessa åtgärders potential att skapa arbetstillfällen, säkerställa unionens långsiktiga konkurrenskraft och öka resiliensen i unionens ekonomi och samhälle.**

Ändringsförslag 59

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led e

Kommissionens förslag

(e) Fasar ut **miljöskadliga subventioner på unionsnivå och nationell nivå och på bästa sätt använder marknadsbaserade instrument och gröna budgetverktyg, inbegripet sådana som krävs för att säkerställa en socialt rättvis övergång, och stöder företag och andra intressenter i utvecklingen av standardiserad praxis för redovisning av naturkapital.**

Ändringsförslag

(e) Fasar ut **alla direkta och indirekta subventioner för fossila bränslen på unionsnivå, nationell, regional och lokal nivå utan dröjsmål och senast 2025.**

Ändringsförslag 60

Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led ea (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(ea) Fasar ut alla andra direkta och indirekta miljöskadliga subventioner än subventioner för fossila bränslen, på unionsnivå, nationell, regional och lokal nivå, utan dröjsmål och senast 2027.

Ändringsförslag 61

Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led eb (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(eb) På bästa sätt använder miljöskatter och marknadsbaserade instrument samt gröna budgetverktyg och finansieringsverktyg och miljöfrämjande incitament, inbegripet sådana som krävs för att säkerställa en socialt rättvis omställning, och stöder företag och andra intressenter i tillämpningen av standardiserad praxis för redovisning av naturkapital, under förutsättning att detta inte ersätter mål och åtgärder för att minska växthusgasutsläppen eller skydda den biologiska mångfalden.

Ändringsförslag 62

Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led ec (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(ec) Investerar i skydd och återställande av den biologiska mångfalden i linje med de minimimål för årliga utgifter som man enats om i den fleråriga budgetramen för 2021–2027 (7,5 % under 2024 och 10 % under 2026 och 2027), med avsikten att

gradvis öka dessa mål inom ramen för den kommande fleråriga budgetramen, och i linje med finansieringsmålen i EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030, vilket bör spåras med hjälp av en robust, transparent och heltäckande metod som tar hänsyn till unionens taxonomikriterier.

Ändringsförslag 63

Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led ed (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(ed) Säkerställer faktisk integrering av klimatfrågor och biologisk mångfald och tryggar budgetar på unionsnivå och nationell nivå, liksom samstämdhet mellan finansieringen på områdena klimat och biologisk mångfald.

Ändringsförslag 64

Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led ee (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(ee) Säkerställer att de åtgärder som vidtas för att uppnå de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet genomförs på ett socialt rättvist och inkluderande sätt, som bidrar till den europeiska pelaren för sociala rättigheter och effektivt tar itu med och minskar sociala ojämlikheter, inbegripet bristande jämställdhet, som kan uppstå till följd av klimat- och miljörelaterad påverkan och politik.

Ändringsförslag 65

Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led ef (nytt)

(ef) Integrerar ett jämställdhetsperspektiv genomgående i det åttonde miljöhandlingsprogrammet, inbegripet genom att utföra könsspecifika konsekvensbedömningar och jämställdhetsorienterade åtgärder.

Ändringsförslag 66

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led f

Kommissionens förslag

(f) Ser till att miljöpolitiken och miljöåtgärderna bygger på bästa tillgängliga vetenskapliga kunskap och stärker miljökunskapsbasen och dess spridning, bland annat genom forskning, innovation, främjande av grön kompetens och ytterligare uppbyggnad av miljö- och ekosystemredovisning,

Ändringsförslag

(f) Ser till att miljöpolitiken och miljöåtgärderna **på unionsnivå, nationell, regional och lokal nivå** bygger på bästa tillgängliga vetenskapliga kunskap och **teknik och** stärker miljökunskapsbasen, **inklusive kunskap hos ursprungs- och lokalbefolkningen**, och dess spridning, bland annat genom forskning, innovation, främjande av grön kompetens, **utbildning och omskolning** och ytterligare uppbyggnad av miljö- och ekosystemredovisning.

Ändringsförslag 67

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led fa (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag 68

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led fb (nytt)

Ändringsförslag

(fa) Bygger upp den vetenskapliga kunskapsbasen om olika ekosystems förmåga att fungera som sänkor och lager för växthusgaser.

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(fb) Bygger upp kunskapsbasen om kraven för systemförändring, bland annat om hur man identifierar, mäter och utvärderar effekterna av bland annat brytpunkter, återkopplingar, inlåsningar, ömsesidiga beroenden och hinder för grundläggande förändringar av miljömässiga och socioekonomiska system och hur man kan gå över från en silo- och sektorsbaserad politisk inriktning till ett systemtänk för en konsekvent politik, samt om hur man kan förebygga eller mildra eventuella negativa sociala, ekonomiska och miljömässiga konsekvenser.

Ändringsförslag 69

**Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led fc (nytt)**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(fc) Tapper till luckor i och optimerar relevanta uppsättningar av indikatorer, till exempel för systemförändring, planetens gränser, unionens miljöavtryck, bland annat när det gäller produktions- och konsumtionssystem, styrning, hållbar finansiering och ojämlikhet, och säkerställer att dessa indikatoruppsättningar är jämförbara på alla politiska beslutsnivåer.

Ändringsförslag 70

**Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led fd (nytt)**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(fd) Säkerställer fullt deltagande av, och samarbete med, regionala och lokala myndigheter från alla delar av det miljöpolitiska beslutsfattandet, med hjälp

av ett samarbetsinriktat förhållningssätt och medverkan på flera nivåer, och säkerställer att lokala och regionala samhällen har tillräckliga resurser för genomförandet på plats.

Ändringsförslag 71

Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led fe (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(fe) Stärker det miljö- och klimatpolitiska samarbetet mellan alla EU-institutioner, bland annat mellan kommissionen och Regionkommittén inom ramen för den tekniska plattformen för miljösamarbete, samt utforskar sätt att förbättra dialogen och informationsutbytet.

Ändringsförslag 72

Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led ff (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(ff) Fullt ut respekterar och säkerställer tillämpningen av försiktighetsprincipen samt principerna att förebyggande åtgärder bör vidtas, att miljöförstöring företrädesvis bör hejdas vid källan och att förorenaren ska betala, i enlighet med artikel 191 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Ändringsförslag 73

Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led fg (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(fg) Tar sig an markförstöring och upprättar en unionsomfattande rättslig ram för markskydd och hållbar markanvändning, som inbegriper harmoniserade indikatorer och en övervaknings- och rapporteringsmetod.

Ändringsförslag 74

**Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led fh (nytt)**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(fh) Omvandlar livsmedelssystemet, bland annat via den gemensamma jordbrukspolitiken, för att det ska stämma överens med det åttonde miljöhandlingsprogrammets prioriterade mål, så att det bland annat bidrar till att skydda och återställa den biologiska mångfalden i och utanför unionen, minimerar kemiska, antibiotiska och fossilbränslebaserade insatsvaror och säkerställer en hög djurskyddsnivå, samtidigt som man säkerställer en rättvis omställning för berörda parter.

Ändringsförslag 75

**Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led fi (nytt)**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(fi) Främjar en global utfasning av bekämpningsmedel som inte är godkända i unionen och åtar sig att säkerställa att bekämpningsmedel som inte är godkända för användning i unionen inte exporteras utanför unionen, i syfte att säkerställa lika villkor och konsekvens mellan unionens interna och externa politik.

Ändringsförslag 76

Förslag till beslut Artikel 3 – punkt 1 – led fj (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(fj) Snabbt ersätter ämnen som inger mycket stora betänkligheter och andra farliga kemikalier, inbegripet hormonstörande ämnen, mycket långlivade kemikalier, neurotoxiska och immunttoxiska ämnen, samt tar itu med de kombinerade effekterna av kemikalier, ämnens nanoformer och exponering för farliga kemikalier från produkter, och bedömer deras inverkan på hälsa och miljö, inbegripet klimatet, och den biologiska mångfalden, samtidigt som man främjar ökad användning av säkra alternativ till ett överkomligt pris och ökar och samordnar insatserna för att främja utveckling och validering av alternativ till djurförsök.

Ändringsförslag 77

Förslag till beslut Artikel 3 – punkt 1 – led g

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(g) Utnyttjar potentialen hos digital teknik och datateknik till stöd för miljöpolitiken och samtidigt *minimerar* dess miljöavtryck.

(g) Utnyttjar potentialen hos digital teknik och datateknik till stöd för miljöpolitiken, *bland annat genom att tillhandahålla data och information i realtid om ekosystemens tillstånd*, och samtidigt *ökar insatserna för att minimera teknikens miljöavtryck samt säkerställer att datan och informationen omfattas av insyn och offentlig tillgång.*

Ändringsförslag 78

Förslag till beslut Artikel 3 – punkt 1 – led ga (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(ga) Holistiskt erkänner sambanden mellan människors och djurs hälsa och miljön genom att helt och hållet integrera One Health-modellen i beslutsfattandet.

Ändringsförslag 79

**Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led gb (nytt)**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(gb) Erkänner rätten till en sund miljö i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och främjar en liknande rättighet internationellt.

Ändringsförslag 80

**Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led h**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(h) Fullt ut utnyttjar naturbaserade lösningar **och social innovation.**

(h) Fullt ut utnyttjar **ekosystemansatser och grön infrastruktur, däribland naturbaserade lösningar, samtidigt som man**

Ändringsförslag 81

**Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1 – led h – strecksats 1 (ny)**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

– **maximerar konnektiviteten mellan ekosystemen och fördelarna med återställande och bygger vidare på synergier mellan bevarande av biologisk mångfald och begränsning av och anpassning till klimatförändringar,**

Ändringsförslag 82

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led h – strecksats 2 (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

- **säkerställer att genomförandet av dem stärker ekosystemtjänster och ekosystemfunktioner, inte äventyrar den biologiska mångfaldens och ekosystemens integritet, inte ersätter eller undergräver åtgärder som vidtagits för att skydda den biologiska mångfalden eller snabbt minska växthusgasutsläppen i unionen, respekterar försiktighetsprincipen, har tydliga samhällliga sidovinster och säkerställer fullt deltagande av och samtycke från berörda ursprungsbefolkningar och lokalsamhällen,**

Ändringsförslag 83

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led h – strecksats 3 (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

- **ytterligare utvecklar övervakningsmetoder, utvärderingsverktyg och mätbara indikatorer för naturbaserade lösningar samt utarbetar en förteckning över uteslutna verksamheter,**

Ändringsförslag 84

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led h – strecksats 4 (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

- **när naturbaserade lösningar finansieras genom mekanismer för kompensation för biologisk mångfald, säkerställer att dessa mekanismer**

genomförs, övervakas, utvärderas och verkställs på lämpligt sätt och tar full hänsyn till direkta, indirekta och kumulativa effekter, geografiskt och över tid, och att de dessutom strikt följer en begränsningshierarki som bland annat säkerställer att kompensationer endast används som en sista utväg,

Ändringsförslag 85

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led h – strecksats 5 (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

– *när mekanismer för kompensation för biologisk mångfald används för att finansiera naturbaserade lösningar, säkerställer att information om dessa mekanismer offentliggörs på internet,*

Ändringsförslag 86

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led h – strecksats 6 (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

– *fullt ut utnyttjar social innovation och lokalt ledda åtgärder för att göra det möjligt för individer, samhällen och små och medelstora företag att vidta åtgärder för att uppnå det åttonde miljöhandlingsprogrammets prioriterade mål,*

Ändringsförslag 87

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led i

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(i) Effektivt tillämpar höga standarder för öppenhet, allmänhetens deltagande och

(i) Effektivt tillämpar höga standarder för öppenhet, allmänhetens deltagande och

tillgång till rättslig prövning i enlighet med konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (Århuskonventionen)³⁵.

35

<https://www.unece.org/fileadmin/DAM/en/v/pp/documents/cep43e.pdf>.

Ändringsförslag 88

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led ja (nytt)

Kommissionens förslag

tillgång till rättslig prövning i enlighet med konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (Århuskonventionen)³⁵ **både på unionsnivå och medlemsstatsnivå.**

35

<https://www.unece.org/fileadmin/DAM/en/v/pp/documents/cep43e.pdf>.

Ändringsförslag

(ja) Främjar kommunikationsverksamhet på unionsnivå samt på nationell, regional och lokal nivå som syftar till att öka medvetenheten om betydelsen av det åttonde miljöhandlingsprogrammets prioriterade mål och till att möjliggöra debatt på alla styresnivåer och samhällsnivåer.

Ändringsförslag 89

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led jb (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(jb) Avsevärt minskar unionens material- och konsumtionsavtryck så att det hamnar inom planetens gränser så snart som möjligt, bland annat genom att införa bindande unionsmål för att avsevärt minska unionens material- och konsumtionsavtryck samt bindande mål på medellång och lång sikt för minskad användning av primära råvaror.

Ändringsförslag 90

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led k – strecksats 1

Kommissionens förslag

– samarbeta med **partnerländer** om klimat- och miljöåtgärder, uppmuntra och stödja dem att anta och genomföra regler på dessa områden som är lika ambitiösa som unionens, och säkerställa att alla produkter som släpps ut på unionsmarknaden fullt ut uppfyller relevanta unionskrav i linje med unionens internationella åtaganden,

Ändringsförslag

– samarbeta med **tredjeländer** om klimat- och miljöåtgärder, uppmuntra och stödja dem att anta och genomföra regler på dessa områden som är **minst** lika ambitiösa som unionens, och säkerställa att alla produkter som släpps ut på unionsmarknaden **eller exporteras från unionen** fullt ut uppfyller relevanta unionskrav i linje med unionens internationella åtaganden,

Ändringsförslag 91

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led k – strecksats 1a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

– **främja hållbar företagsstyrning och fastställa obligatoriska krav på tillbörlig aktsamhet på unionsnivå, och beakta dessa krav i unionens handelspolitik, även i samband med ratificeringen av handels- och investeringsavtal,**

Ändringsförslag 92

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led k – strecksats 2

Kommissionens förslag

– stärka samarbetet med regeringar, företag och det civila samhället i tredjeländer och internationella organisationer för att bilda partnerskap och allianser för miljöskydd och främja miljösamarbete **inom G7 och G20,**

Ändringsförslag

– stärka samarbetet med regeringar, företag, **arbetsmarknadens parter** och det civila samhället i tredjeländer och internationella organisationer för att bilda partnerskap och allianser för miljöskydd och främja miljösamarbete,

Ändringsförslag 93

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led k – strecksats 3

Kommissionens förslag

– **stärka** unionens **och dess partners genomförande av** Parisavtalet, konventionen om biologisk mångfald och andra multilaterala miljöavtal, bland annat genom att öka öppenheten och ansvarsskyldigheten när det gäller framstegen med de åtaganden som gjorts inom ramen för dessa avtal,

Ändringsförslag

– **visa prov på ledarskap i internationella forum, bland annat genom unionens uppnående av målen för hållbar utveckling samt de mål som fastställs i** Parisavtalet, konventionen om biologisk mångfald och andra multilaterala miljöavtal **och stöd till tredjeländer att uppnå dem**, bland annat genom att öka öppenheten och ansvarsskyldigheten när det gäller framstegen med de åtaganden som gjorts inom ramen för dessa avtal,

Ändringsförslag 94

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1 – led k – strecksats 5

Kommissionens förslag

– se till att unionens och medlemsstaternas ekonomiska stöd till tredjeländer främjar FN:s Agenda 2030.

Ändringsförslag

– se till att unionens och medlemsstaternas ekonomiska stöd till tredjeländer främjar FN:s Agenda 2030, **Parisavtalet och den globala ramen för FN:s konvention om biologisk mångfald efter 2020 samt är i linje med de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet.**

Ändringsförslag 95

Förslag till beslut

Artikel 3 – punkt 1a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

1a. För att förverkliga de nödvändiga villkor som fastställs i artikel 3.1 ska kommissionen vidta följande åtgärder:

(a) Förbättra och utvidga, senast den 30 juni 2022, och därefter uppdatera sin

befintliga offentliga databas över överträdelsebeslut, så att de åtgärder som medlemsstaterna och kommissionen vidtagit i samband med alla överträdelseförfaranden på miljö- och klimatområdet kan spåras på ett tydligt, begripligt och tillgängligt sätt.

(b) Regelbundet bedöma om unionens åtgärder och politik överensstämmer med de prioriterade mål som anges i artikel 2.1 och 2.2 och utföra sådana bedömningar för föreslagna och befintliga unionsåtgärder och unionspolitik; om inkonsekvenser konstateras ska förslaget till åtgärd eller politik anpassas till dessa prioriterade mål före offentliggörandet eller, när det gäller unions befintliga åtgärder och politik, de nödvändiga korrigerande åtgärder som föreslås.

(c) Ta fram verktyg för att bedöma de långsiktiga effekterna på miljön och klimatet, inbegripet kumulativa effekter, av unionens föreslagna och befintliga åtgärder och politik, samt deras eventuella effekter på sociala ojämlikheter, inbegripet bristande jämställdhet, och kostnaden för att inte vidta åtgärder.

(d) Inom åtta veckor efter det att ett offentligt samråd avslutats, systematiskt lägga fram detaljerad återkoppling om gensvaret från samråden med berörda parter och göra åtskillnad mellan bidrag från olika typer av berörda parter.

(e) Offentliggöra konsekvensbedömningar omedelbart efter det att de slutförts, inklusive all information som använts som underlag för deras slutsatser.

(f) Ta fram en indikator för att bedöma diskrepansen mellan medlemsstaternas budgetstrukturer och ett scenario där man har anpassat sig till Parisavtalet för var och en av deras nationella budgetar, och därigenom möjliggöra rekommendationer till medlemsstaterna om de klimatinvesteringar som krävs för att de

ska kunna uppfylla och hålla sig inom den utvecklingsbana som krävs för att säkerställa att Parisavtalet och de anknytande prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet uppnås.

(g) Senast den 30 juni 2022 lägga fram en rapport där den anger vilka inbördes kopplingar det finns mellan de olika uppsättningar av indikatorer, övervakningsramar och processer som används på unionsnivå för att mäta sociala, ekonomiska och miljömässiga framsteg, och där det framgår hur dessa kan göras effektivare; mot denna bakgrund, ska kommissionen senast den 30 juni 2023, i samråd med Europaparlamentet och rådet, ta fram en omfattande uppsättning av indikatorer ”bortom BNP” såsom vägledning och informationsunderlag för utformningen av framtida politik, utan att det påverkar den europeiska planeringsterminen.

Ändringsförslag 96

Förslag till beslut
Artikel 3 – punkt 1b (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

1b. För att förverkliga det nödvändiga villkor som fastställs i punkt 1 ea ska kommissionen senast i december 2022, på grundval av det pågående arbetet, bedöma vilka subventioner som är miljöskadliga och ta fram vägledningsmaterial för att identifiera sådana subventioner på unionsnivå, nationell, regional och lokal nivå samt möjliga sätt att fasa ut dem. Medlemsstaterna ska årligen sammanställa information om förekomsten av subventioner på nationell, regional och lokal nivå samt om vilka åtgärder de vidtar för att fasa ut dem. Medlemsstaterna ska varje år översända denna information till kommissionen. Kommissionen ska sammanställa

informationen i en rapport, uppdelad per medlemsstat, som ska offentliggöras senast 6 månader efter referensårets slut, varvid det första referensåret ska vara 2023. Kommissionen ska årligen lägga fram rapporten för Europaparlamentet.

Ändringsförslag 97

Förslag till beslut Artikel 3 – punkt 2

Kommissionens förslag

2. För att uppnå de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet måste man mobilisera ett brett stöd som involverar medborgare, arbetsmarknadens parter och andra berörda parter, och uppmuntra till samarbete i utvecklingen och genomförandet av strategier, politik eller lagstiftning som rör det åttonde miljöhandlingsprogrammet bland nationella, regionala och lokala myndigheter i stads- och landsbygdsområden.

Ändringsförslag

2. ***Offentliga myndigheter på alla nivåer ska arbeta tillsammans med företag – särskilt små och medelstora företag – och arbetsmarknadens parter, civilsamhället, medborgare, samhällen och andra berörda parter vid genomförandet av det åttonde miljöhandlingsprogrammet.*** För att uppnå de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet måste man mobilisera ett brett stöd som involverar medborgare, arbetsmarknadens parter och andra berörda parter, och uppmuntra till samarbete i utvecklingen och genomförandet av strategier, politik eller lagstiftning som rör det åttonde miljöhandlingsprogrammet bland nationella, regionala och lokala myndigheter i stads- och landsbygdsområden ***samt i de yttersta randområdena.***

Ändringsförslag 98

Förslag till beslut Artikel 3 – punkt 2a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

2a. ***De relevanta unionsinstitutionerna och medlemsstaterna ska ansvara för att vidta lämpliga åtgärder för att de prioriterade målen i artikel 2.1 och 2.2***

genomförs. Åtgärderna ska vidtas med beaktande av principerna om tilldelade befogenheter, subsidiaritet och proportionalitet, i enlighet med artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen.

Ändringsförslag 99

Förslag till beslut Artikel 4 – rubriken

Kommissionens förslag

Övervakningsram

Ändringsförslag

Indikatorer, övervakningsram och styrning

Ändringsförslag 100

Förslag till beslut Artikel 4 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Kommissionen ska med stöd av Europeiska miljöbyrån och Europeiska kemikaliemyndigheten **regelbundet** bedöma och rapportera om unionens och medlemsstaternas framsteg när det gäller att uppnå de prioriterade mål som fastställs i artikel 2, med hänsyn tagen till de nödvändiga villkor som föreskrivs i artikel 3.

Ändringsförslag

1. Kommissionen ska med stöd av Europeiska miljöbyrån och Europeiska kemikaliemyndigheten, **utan att det påverkar deras oberoende, årligen övervaka**, bedöma och rapportera om unionens och medlemsstaternas framsteg när det gäller att uppnå de prioriterade mål som fastställs i artikel 2, med hänsyn tagen till de nödvändiga villkor **och åtgärder** som föreskrivs i artikel 3 **och det övergripande målet att uppnå systemförändring. Kommissionen ska säkerställa att den information som övervakningen, bedömningen och rapporteringen utmynnar i finns offentligt och enkelt tillgänglig, och därigenom säkerställa en effektiv övervakning av de framsteg som görs.**

Ändringsförslag 101

Förslag till beslut Artikel 4 – punkt 1a (ny)

1a. Efter ett samrådsförfarande med alla relevanta berörda parter ska kommissionen senast den 31 december 2021 lägga fram en harmoniserad ram i form av en gemensam resultattavla, inklusive huvudindikatorer, för att övervaka och spåra framstegen i riktning mot de prioriterade mål som fastställs i artikel 2.1 och 2.2, utgående från de befintliga övervakningsramarna och övervakningsförfarandena.

Ändringsförslag 102

Förslag till beslut Artikel 4 – punkt 1b (ny)

1b. Den bedömning som avses i punkt 1 ska omfatta uppgifter om

- vilka framsteg som gjorts med den systemförändring som behövs för att de prioriterade mål som fastställs i artikel 2.1 och 2.2 ska kunna uppnås, så fort övervakningsramen tillåter detta,**
- avståndet till de mål som fastställts för uppnåendet av de prioriterade mål som fastställs i artikel 2.1 och 2.2,**
- finansiering som bidrar till uppnåendet av de prioriterade mål som anges i artikel 2.1 och 2.2, som spåras med hjälp av en robust, transparent och heltäckande metod,**
- vilka genomförandemedel som på unionsnivå och medlemsstatsnivå tillämpats för att säkerställa uppnåendet av de prioriterade målen, och huruvida dessa är tillräckliga, samt**
- rekommendationer och riktlinjer för att åtgärda eventuella inkonsekvenser.**

Ändringsförslag 103

Förslag till beslut Artikel 4 – punkt 2

Kommissionens förslag

2. Den bedömning som avses i punkt 1 ska återspegla den senaste utvecklingen när det gäller tillgången till och relevansen hos data och indikatorer, på grundval av uppgifter som finns tillgängliga i medlemsstaterna och på unionsnivå, särskilt de som hanteras av Europeiska miljöbyrån och det europeiska statistiksystemet. Bedömningen ska inte påverka befintliga ramar och åtgärder för övervakning, rapportering och styrning som omfattar miljö- och klimatpolitik.

Ändringsförslag

2. Den bedömning som avses i punkt 1 ska återspegla den senaste utvecklingen när det gäller tillgången till och relevansen hos data och indikatorer, på grundval av uppgifter som finns tillgängliga i medlemsstaterna, ***inbegripet på regional och lokal nivå***, och på unionsnivå, särskilt de som hanteras av Europeiska miljöbyrån och det europeiska statistiksystemet ***i syfte att minimera den administrativa bördan***. Bedömningen ska ***bygga vidare på, vara förenlig med och*** inte påverka befintliga ramar och åtgärder för övervakning, rapportering och styrning som omfattar miljö- och klimatpolitik ***och ska baseras på en robust metod som gör det möjligt att mäta framsteg***.

Ändringsförslag 104

Förslag till beslut Artikel 4 – punkt 2a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

2a. Europaparlamentet, rådet och kommissionen ska årligen diskutera den bedömning som avses i punkt 1 och ska, som ett led i unionens årliga programplanering, se efter vilka ytterligare lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder som behövs, antingen om framstegen med att uppnå de prioriterade målen anses otillräckliga, eller för övervinnande av hinder som identifierats.

Ändringsförslag 105

Förslag till beslut Artikel 4 – punkt 3 – inledningen

Kommissionens förslag

3. Europeiska miljöbyrån och Europeiska kemikaliemyndigheten ska stödja kommissionen i arbetet med att förbättra tillgången till och relevansen hos data och kunskap, särskilt genom att göra följande:

Ändringsförslag 106

Förslag till beslut

Artikel 4 – punkt 3 – led a

Kommissionens förslag

(a) Samla in, behandla och rapportera bevis och data med moderna digitala verktyg.

Ändringsförslag 107

Förslag till beslut

Artikel 4 – punkt 3 – led aa (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag 108

Förslag till beslut

Artikel 4 – punkt 3 – led b

Kommissionens förslag

(b) Arbeta för att täppa till de relevanta luckorna i övervakningsdata.

Ändringsförslag

3. Europeiska miljöbyrån och Europeiska kemikaliemyndigheten ska stödja kommissionen i arbetet med att förbättra tillgången till och relevansen hos data, **indikatorer** och kunskap, särskilt genom att göra följande:

Ändringsförslag

(a) Samla in, behandla och rapportera bevis och data med moderna digitala verktyg, **och samtidigt förbättra metoderna för insamling och behandling av data och för att ta fram harmoniserade indikatorer.**

Ändringsförslag

(aa) Stärka och stödja grundforskning, kartläggning och övervakning.

Ändringsförslag

(b) **Bedöma vilka resurser som krävs och** arbeta för att täppa till de relevanta luckorna i övervakningsdata, **inbegripet i fråga om att mäta systemförändring.**

Ändringsförslag 109

Förslag till beslut

Artikel 4 – punkt 3 – led c

Kommissionens förslag

(c) Tillhandahålla politiskt relevanta och systemrelaterade analyser och bidra till genomförandet av politiska mål på unionsnivå och nationell nivå.

Ändringsförslag

(c) Tillhandahålla politiskt relevanta och systemrelaterade analyser och bidra till genomförandet av politiska mål på unionsnivå och nationell nivå, ***bland annat genom att föreslå rekommendationer om hur man bättre kan uppnå målen.***

Ändringsförslag 110

Förslag till beslut

Artikel 4 – punkt 3 – led ca (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(ca) Sammanställa verktyg såsom prognosverktyg, som också kan ge information om "avståndet till målet".

Ändringsförslag 111

Förslag till beslut

Artikel 4 – punkt 3 – led d

Kommissionens förslag

(d) Integrera data om miljömässiga, sociala och ekonomiska konsekvenser och fullt ut utnyttja andra tillgängliga data, exempelvis sådana som tillhandahålls av Copernicus.

Ändringsförslag

(d) Integrera data om miljömässiga, ***hälsomässiga***, sociala och ekonomiska konsekvenser och fullt ut utnyttja andra tillgängliga data, exempelvis sådana som tillhandahålls av Copernicus.

Ändringsförslag 112

Förslag till beslut

Artikel 4 – punkt 3 – led da (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(da) Tappa till kritiska kunskapsluckor om ekologiska brytpunkter.

Ändringsförslag 113

Förslag till beslut

Artikel 4 – punkt 3 – led db (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(db) Utarbeta modeller för att bedöma och förutsäga de förväntade effekterna av miljö- och klimatpolitiken på kommande generationer.

Ändringsförslag 114

Förslag till beslut

Artikel 4 – punkt 3 – led d

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(e) Ytterligare förbättra tillgången till data via unionsprogram.

(e) Ytterligare förbättra tillgången till, **driftskompatibiliteten hos samt åtkomsten till** data via unionsprogram.

Ändringsförslag 115

Förslag till beslut

Artikel 4 – punkt 3 – led g

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(g) Hjälpa civilsamhället, offentliga myndigheter, **medborgare**, arbetsmarknadens parter och den privata sektorn att identifiera klimat- och miljörisker och vidta åtgärder för att förebygga, begränsa och anpassa sig till **dess**, samt främja deras engagemang för att överbygga kunskapsluckor.

(g) Hjälpa civilsamhället, offentliga myndigheter **på nationell, regional och lokal nivå, individer och samhällen**, arbetsmarknadens parter och den privata sektorn att identifiera klimat- och miljörisker, **bedöma effekterna av dem** och vidta åtgärder för att förebygga, begränsa och anpassa sig till **sådana risker**, samt främja deras engagemang för att

överbrygga kunskapsluckor.

Ändringsförslag 116

Förslag till beslut

Artikel 4 – punkt 3 – led ga (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(ga) Uppmuntra medborgarna att observera och rapportera miljöproblem och brister i efterlevnaden, bland annat genom användning av online-mekanismer och mobilappar för att underlätta rapporteringen.

Ändringsförslag 117

Förslag till beslut

Artikel 4 – punkt 4

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

4. Kommissionen ska regelbundet granska data- och kunskapsbehoven på unionsnivå och nationell nivå, inbegripet Europeiska miljöbyråns och Europeiska kemikaliemyndighetens kapacitet att utföra de uppgifter som avses i punkt 3.

4. Kommissionen ska regelbundet granska data- och kunskapsbehoven på unionsnivå och nationell nivå, inbegripet Europeiska miljöbyråns och Europeiska kemikaliemyndighetens ***liksom, i förekommande fall, andra europeiska organs och byråers*** kapacitet att utföra de uppgifter som avses i punkt 3 ***och rapportera om resultaten av granskningen, tillsammans med förslag om att tillgodose behov av personalresurser och ekonomiska resurser, eller åtgärda andra eventuella brister.***

Ändringsförslag 118

Förslag till beslut

Artikel 5 – punkt -1 (ny)

-1. Senast den 31 mars 2024 ska kommissionen göra en halvtidsutvärdering av det åttonde miljöhandlingsprogrammet och överlämna den till Europaparlamentet och rådet. Halvtidsutvärderingen ska innehålla en beskrivning av vilka framsteg som gjorts med uppnåendet av de tematiska prioriterade mål som fastställs i artikel 2.2, inbegripet målen inom den europeiska gröna given, statusen för de nödvändiga villkor och åtgärder som anges i artikel 3 och vilka framsteg som gjorts med att övervaka och bedöma systemförändringen, och ska baseras på den mest aktuella bedömning som avses i artikel 4.1, liksom på resultatet av det offentliga samrådet. Halvtidsutvärderingen ska innehålla rekommendationer och korrigerande åtgärder som är nödvändiga för att uppnå det åttonde miljöhandlingsprogrammets prioriterade mål fram till dess att de har slutförts.

Ändringsförslag 119

Förslag till beslut
Artikel 5 – punkt -1a (nytt)

-1a. Mot bakgrund av de framsteg som beskrivs i den halvtidsutvärdering som avses i punkt -1, av annan relevant politisk utveckling och av Europeiska miljöbyråns rapport ”Europas miljö – tillstånd och utblick” ska den tillträdande kommissionen efter valet till Europaparlamentet 2024, inom de första 100 dagarna av sin mandatperiod, för Europaparlamentet och rådet lägga fram en förteckning och tidslinje över vilka lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder den ämnar vidta under sin mandatperiod

för att säkerställa att de prioriterade målen i det åttonde miljöhandlingsprogrammet uppnås senast 2030 respektive 2050.

Ändringsförslag 120

Förslag till beslut Artikel 5 – stycke 1

Kommissionens förslag

Senast den 31 mars 2029 ska kommissionen göra en utvärdering av det åttonde miljöhandlingsprogrammet. Kommissionen ska lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet med **de viktigaste** resultaten av utvärderingen, åtföljd av ett lagstiftningsförslag för nästa miljöhandlingsprogram **om kommissionen anser det lämpligt**,

Ändringsförslag

Senast den 31 mars 2029 ska kommissionen göra en utvärdering av det åttonde miljöhandlingsprogrammet. Kommissionen ska lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet med resultaten av utvärderingen, åtföljd av ett lagstiftningsförslag för nästa miljöhandlingsprogram **i tillräckligt god tid för att det nionde miljöhandlingsprogrammet ska vara i gång den 1 januari 2031, så att det inte uppstår något glapp mellan det åttonde och det nionde miljöhandlingsprogrammet.**